

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-02207/2015-ERU

V Ostravě dne 6. března 2015

Č. j. 02207-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ustanovení § 87 zákona o přestupcích, vedeném pod sp. zn. KO-02207/2015-ERU s obviněným z přestupku panem [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku pan [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“) se tím, že v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 24. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Břeclav, v městské části Poštorná, na ulici Nádražní u domu č. p. 1132 zemní práce související se stavbou „Kabelová přípojka NN, stavební úpravy restauračního zařízení Břeclav - Poštorná, Nádražní ulice“, při kterých došlo ručně k poškození nízkotlaké ocelové plynovodní přípojky 5/4“, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání přestupku dle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 3 000 Kč** (slovy: tři tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 08315.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 28. srpna 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb.,

o kontrole, kontrolu ve věci dodržování ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku poškození nízkotlaké ocelové plynovodní přípojky 5/4“, k němuž došlo dne 24. června 2014 v obci Břeclav, v městské části Poštorná na ulici Nádražní u domu č. p. 1132.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 14. října 2014 Protokol o kontrole č. K030814, č. j. 07814-8/2014-ERU. Obviněný z přestupku neuplatnil vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 07814/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 6. března 2015, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 02207-3/2015-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto správní orgán přistoupil v souladu s ustanovením § 87 zákona o přestupcích k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 24. června 2014 přijal územní správce plynárenských sítí RWE Distribuční služby, s.r.o., pověřený operativní správou majetku RWE GasNet, s.r.o., hlášení o aktivním zásahu v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy provozované v působnosti RWE GasNet, s.r.o.

Obviněný z přestupku prováděl zemní práce v souvislosti s nově budovanou kabelovou přípojkou NN na podkladě rozhodnutí Městského úřadu Břeclav, stavebního úřadu, o umístění stavby „přístavba a stavební úpravy restauračního zařízení Břeclav, Poštorná, Nádražní č. p. 1132“ ze dne 14. ledna 2011, č. j. [REDACTED].

K poškození nízkotlaké plynovodní přípojky 5/4“ došlo ručně v obci Břeclav, městské části Poštorná, Nádražní č. p. 1132 v důsledku provádění zemních prací souvisejících s výstavbou kabelové přípojky NN. K poškození došlo při sekání betonu, v němž se plynovodní přípojka nacházela. Obviněný z přestupku popsany průběh skutku potvrdil kontrolnímu orgánu na jednání dne 18. září 2014 a na svoji obranu uvedl, že si nebyl vědom přítomnosti plynárenského zařízení v místě poškození. Plynárenské zařízení nebylo uloženo v písku a nebylo označeno výstražnou fólií. Před zahájením zemních prací obviněný z přestupku nepožádal o přesné vytyčení plynárenského zařízení v terénu ani nežádal správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci sítí.

Poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který následně zajistil jeho opravu.

V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě (Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného č. hlášení v [REDACTED] ze dne 24. června 2014 a Protokol o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDACTED] ze dne 25. června 2014) k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 8 m³ za dobu jeho trvání v délce 30 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nedošlo k přerušení dodávky žádnému koncovému zákazníkovi. Vynaložené náklady spojené s opravami plynárenského zařízení a únikem

zemního plynu obviněný z přestupku uhradil dne 2. července 2014, což bylo prokázáno z oznámení o provedení příkazu k úhradě.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Z ustanovení § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Správní orgán podotýká, že veškeré činnosti, a to jak v ochranném pásmu energetického zařízení, tak i mimo ně, musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost jako např. zemní práce, zřízení stavby či umístění konstrukce apod., by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí.

Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ustanovení § 4 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a)] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b)].

Jak vyplývá ze spisového materiálu, obviněný z přestupku se dopustil spáchání posuzovaného přestupku z vědomé nedbalosti. Obviněný z přestupku zahájil zemní práce, aniž by si předem zajistil stanovisko správce plynárenského zařízení a vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Obviněný z přestupku však i s ohledem na to, že prováděl zemní práce v zastavěném území obce, mohl existenci plynárenského zařízení minimálně předpokládat a z tohoto důvodu měl před samotným zahájením zemních prací nejprve požádat správce plynárenského zařízení o jeho stanovisko k existenci sítí. Pokud by tak učinil, pak by přesně věděl, kde se nachází plynárenské zařízení a mohl by tomu přizpůsobit zemní práce. Obviněný z přestupku tedy bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy svou činností neporuší nebo neohrozí. Obviněný z přestupku prováděl zemní práce ručně.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ustanovení § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ustanovení § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 46 odst. 10 a 13. Přestupek, kterého se obviněný z přestupku dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona, jelikož v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona došlo k poškození plynárenského zařízení. Správní orgán dále uvádí, že jednání, v jehož důsledku došlo k poškození shora popsaného plynárenského zařízení, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k narušení bezpečného provozu předmětného zařízení.

V řízení bylo prokázáno, že se přestupku dopustil právě obviněný z přestupku, který se k tomuto jednání doznal na jednání v rámci kontroly Úřadu dne 18. září 2014. Obviněný z přestupku započal s prováděním zemních prací ručně v ochranném pásmu plynárenského zařízení, aniž by si však předem zajistil vydání stanoviska k existenci sítí a jejich vytyčení. Obviněný z přestupku naplnil též další znak předmětné skutkové podstaty, neboť v důsledku provádění zemních prací došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného /příslušný PDS/ č. hlášení v [REDAKCE] ze dne 24. června 2014 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 25. června 2014 k poškození plynárenského zařízení, jakož i úniku plynu do ovzduší čímž byla narušena bezpečnost provozu. Skutečnost, že obviněný z přestupku nevěděl, kde se plynárenské zařízení nachází, jej nevyvinuje, neboť si nepožádal před zahájením zemních prací správce plynárenského zařízení o jeho stanovisko. Způsob uložení plynárenského zařízení obviněného rovněž nevyvinuje, jelikož pokud by požádal správce o stanovisko a vytyčení plynárenského zařízení v terénu, věděl by přesně uložení tohoto zařízení, jakož i to, že celý prostor okolo plynárenského zařízení 1 m na obě strany je chráněn ochranným pásmem a veškeré práce v této oblasti je třeba provádět s maximální opatrností.

Úřad má za prokázané, že se obviněný dopustil přestupku uvedeného v ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) a přistoupil tak k udělení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ustanovením § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu

sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Ke skutečnosti, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, aniž by si předem zajistil vydání stanoviska k existenci sítí a jejich vytyčení, přihlédl správní orgán jako k přitěžující okolnosti. Správní orgán jako k polehčující okolnosti přihlédl k tomu, že obviněný z přestupku prováděl zemní práce prostřednictvím ručního náradí, nikoli strojně.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněného z přestupku porušuje obecný zákaz poškození energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení. Úřad však při posuzování závažnosti přestupku přihlédl také ke skutečnosti, že obviněný z přestupku poškodil předmětné zařízení v důsledku nedbalosti, nikoliv úmyslně. U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. K této skutečnosti bylo přihlédnuto jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl rovněž k následkům spáchaného přestupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení. Při posuzování následků správní orgán především zkoumal rozsah poškozených subjektů. Úřad uvádí, že v důsledku činnosti obviněného z přestupku nedošlo k přerušení dodávky plynu do odběrného místa žádného odběratele, k čemuž správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Obviněný z přestupku vynaložené náklady spojené s opravami plynárenského zařízení a únikem zemního plynu uhradil, což správní orgán vyhodnotil jako polehčující okolnost. Úřad navíc nemá povědomí o tom, že by s obviněným z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty taktéž jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že "správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí". V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši 3 000 Kč, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona, nemůže být v žádném případě považována

za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve shora uvedené výši je v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ustanovením § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly